

مدیریت بهره‌وری

و تکنیک‌های بهبود بهره‌وری در مدیریت

دکتر سیدفرشاد فروتن

دکتر محمد حسین فاتحی

مرکز ملی کتاب‌های و اسناد

۱۳۹۳

سرشناسه	:	فروتن، سیدفرشاد، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	مدیریت بهره‌وری و تکنیکهای بهبود بهره‌وری در مدیریت/ سیدفرشاد فروتن، محمدحسین فاتحی
مشخصات نشر	:	تهران: کلک باران، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	:	۲۱۹ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۴۹۰۴-۶-۲: ۱۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی:	:	فیا
موضوع	:	بهره‌وری — مدیریت
موضوع	:	بهره‌وری
شناسه افزوده	:	فاتحی داباللو، محمدحسین، ۱۳۴۸ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۳ م ۴/ف HD۵۷
رده بندی دیویی	:	۳۳۱/۱۱۸
شماره کتابشناسی ملی:	:	۳۷۳۵۰۳۲

- مدیریت بهره‌وری و تکنیکهای بهبود بهره‌وری در مدیریت
- مولفان: دکتر سیدفرشاد فروتن، دکتر محمد حسین فاتحی
- ویراستار: ملک عباس یوسفی خواه
- شمارگان: ۳۰۰۰ جلد
- نوبت چاپ: اول
- قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال
- ناشر: کلک باران
- مرکز پخش: دانشگاه جامع علمی کاربردی مرکز مهر کام یارس
- امور فنی و چاپ: نقش گستر

فهرست مطالب

*پیشگفتار

• فصل اول: مفاهیم کلی مدیریت و بهره‌وری

• بخش اول: مفاهیم بهره‌وری

۱۳	* مفاهیم بهره‌وری
۲۱	* مفهوم شناسی بهره‌وری
۲۳	* کاربردهای بهره‌وری
۲۴	* تاریخچه بهره‌وری
۲۸	* بهره‌وری از دیدگاه‌های مختلف
۳۱	* بهره‌وری از دیدگاه اسلام
۳۹	* تحلیل اندیشه‌های بهره‌وری
۴۳	* شاخص‌های بهره‌وری
۵۲	* روشهای اندازه‌گیری بهره‌وری توسط مدیران
۵۲	* تفاوت بهره‌وری با دیگر واژه‌های رایج اقتصادی
۶۳	* مزایای بهره‌وری
۸۴	* مدل‌های بهره‌وری

• بخش دوم: مفاهیم مدیریت و سازمان

۹۲	* مدیریت چیست
۹۴	* تعریف مدیریت
۹۶	* اهمیت مدیریت
۹۸	* سطوح مدیریت
۹۹	* انواع مدیریت
۱۰۴	* انواع مدیر
۱۰۷	* بهره‌وری از دیدگاه اندیشمندان مدیریت

*ویژگی مدیران بهره ور ۱۰۸

*تعریف سازمان ۱۱۲

• فصل دوم: ارتقا و بهبود بهره وری

*راههای ارتقا بهره وری در سازمان ۱۳۱

*عوامل اساسی بهبود بهره وری مدیریت ۱۳۲

*فرآیند چرخه مدیریت بهبود بهره وری ۱۵۰

*استراتژی بهبود بهره وری ۱۵۹

*مشخصات سازمانهای بهره ور ۱۶۲

*بهبود بهره وری در سازمان ۱۶۵

*قوانین ضد بهره وری ۱۷۱

*عوامل بازدارنده ارتقاء بهره وری ۱۷۵

*مدیریت بهره وری و کیفیت ۱۷۷

• فصل سوم: بهره وری و توسعه

* رویکردهای مختلف توسعه اقتصادی به واسطه بهره وری ۱۸۸

*نقش توسعه منابع انسانی در بهره وری ۱۹۳

*نقش فناوری اطلاعات در توسعه پایدار و بهره وری ۱۹۸

* بهره وری، مدیران و توسعه و رشد اقتصادی کشورها ۲۰۷

تلاش برای بهبود بهره وری تلاش برای زندگی بهتر افراد و جامعه است . امروزه در بهبود زندگی اجتماعی و اقتصادی تلاش همه جانبه ای جهت ارتقاء بهره وری به طور مستمر برای تداوم حیات و رشد و توسعه آغاز شده است . از این پس جهان به دو دسته کشورهای تند و کند از نظر پیشرفت در مدیریت بهره وری تقسیم می شوند . تنها در طول ۱۵ سال اخیر افزایش بهره وری در سطح جهان ۴۵ برابر شده است که افزایش معجزه آسا به طور عمده نتیجه بهبود درسیستمهای مدیریتی سازمانها و سیاستهای علمی تحقیقاتی و اقتصادی صحیح در کشورها پیشرفته صنعتی بوده است . بیگمان رشد اقتصادی جوامع در گرو نرخ رشد بهره وری آنان است .

در دنیای رقابت آمیز امروز ، بهره وری به عنوان یک فلسفه و یک دیدگاه مبتنی بر استراتژی بهبود ؛ مهمترین هدف سازمان را تشکیل می دهد که می تواند همچون زنجیری فعالیتهای کلیه احاد جامعه را در بر گیرد . بهبود بهره وری یک تفکر و جهان بینی است . مبتنی بر بالا بردن توان آفرینش و

قدرت خلق و میزان استعداد تطبیق و تلفیق جامعه و سازمانها با تحولات اقتصادی، علمی و فنی جهان. فلسفه بهبود بهره وری در سازمانها موجب می شود نیروی انسانی بتواند بهتر فکر کند، بیندیشد، بیافریند، نوآوری کند و نگرشی سیستمیک پیدا کند. تفکری که هدف گیری آن به جای حال و گذشته خلق و ساختن آینده است.

اقتصاد ایران در آستانه هزاره سوم میلادی هنوز اقتصادی متکی بر صدور انرژی است. بخش اعظم ارز مورد نیاز برای خرید کالا از خارج را درآمد حاصل از صدور نفت تامین می کند. کسری تراز پرداخت های خارجی کشور به دلیل عدم به کارگیری سیاستهای صحیح اقتصادی، ایران را به اقتصاد جهانی بدهکار ساخته است. اقتصاد کشور با وجود منابع غنی، نیروی کار جوان و تحصیلکرده همچنان دچار کمبود مزمن تولید است. برنامه ریزی اقتصادی نادرست، سیاستهای ناپایدار، قوانین متناقض و مقررات دست و پاگیر از جمله عوامل ضعف تولید و صادرات در سالهای اخیر در کشور بوده است.

باید همواره توجه داشت که بهره وری دارای یک سیر تکامل است که طی آن شرکتها و موسسات تولیدی و خدماتی و کشورها از طریق کارایی و اثر بخشی بسیار سعی می کنند بهره وری را بالاتر ببرد هنگامی که افراد احساس می کنند که می توانند کار را از طریق مشارکت و بروز خلاقیت و عملکرد شغلی تلاش برانگیز به انجام رسانند بهره وری را به شکوفایی خواهد گذاشت.

باید توجه داشت تنها بالا رفتن بهره وری بستگی به خرید ماشین آلات جدید یا اجرای فنون جدید ندارد در شرکت ها و موسسات کارفرمایان و کارکنان خود را باید ملزم و متعهد به رسیدن بهبود و بهره وری بدون هیچگونه درنگی نمایند ممکن است از دیگران عقب بمانند و با آینده ای مبهم روبرو شوند وقتی که موضوع برنامه های بهبود در بهره وری پیش می آیند افراد از خود بی حوصلگی نشان می دهند زیرا آنها به نتایج سریع کاری می اندیشند. انتظار نیل به نتایج

سريع و مشهود امری غير واقع بينانه است چون برنامه ها به وقتی برای رشد سريع و به زمانی هم برای تثبيت شدن نیاز دارند.

پیش از آنکه هر برنامه بهبود بهره وری توسط سازمان به اجرا درآید باید کارکنان در همه ستوه سازمان را از اهمیت بهره وری و نیاز به آن آگاه کرد تحمیل هر برنامه به کارکنان به هر شکل که باشد محققاً منتج به رنجش و خشم آنان خواهد شد در این مرحله باید کلیه اطلاعات مربوط به برنامه های پیشنهادی بهبود بهره وری به اطلاع همه شرکت کنندگان در برنامه ها و افرادی که به نوعی در ارتباط با آن قرار می گیرند برسد مطمئناً تا اندیشه بهره وری را از طریق آگاهی دادن به کارکنان در آنها بوجود نیاوریم هرگز نخواهیم توانست تعهد لازم را در جای برنامه بهبود بهره وری را در آنان ایجاد کنیم و بدون وجود تعهد نیز قادر نخواهیم بود به بهبود بهره وری دست یابیم.

برنامه آگاهی دادن می توانند معیارهای خاصی برای بهبود بهره وری به طریق مختلف داشته باشد.

در این کتاب سعی برآن شده طرق مختلف افزایش بهره وری با استفاده از تعاریف مختلف عرضه گردد.